

# Kemencesalja

Megjelenik minden vasárnap reggel  
Előfizetési díj egész évre 5 P, fél évre  
2.50 P, negyed évre 1.30 P.

**POLITIKAI LAP.**  
Felelős szerkesztő és kiadó: DINKREVE NÁNDOR,  
Póstatakarékpénztári csekkzáma 44868.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 3  
Czellömölk, Kossuth Lajos-utca 14. szám  
Hirdetés díja előre fizetendő.

## NEMZETI REMÉNYEINK VALÓRA VÁLÁSA

Az elmúlt húsz esztendő alatt nemzetünk súlyos erőfeszítésekkel küzdött, hogy valamilyen formában fenntartsa nemzeti létünket. A magyar kormányok óriási feladatot vállaltak magukra és a legnagyobb erőfeszítéssel helyre állították a nemzet tekintélyét és súlyos pénzügyi helyzetét.

Néhai boldog emlékeztű Gömbös Gyula miniszterelnök volt az első, aki nagy államférfői képességeivel fogva megtalálta azt a helyes utat, amelyen a magyar nemzet elindulhat a szebb és boldogabb magyar jövő felé. Az ő elvitatlan érdeme volt Mussolinival és a hatalmas Német Birodalom baráti kapcsolatok létrehozása, valamint Hitler vezér és kancellár és a hatalmas Német Birodalom barátságának megnyerése.

A Berlin—Róma tengely létrehozása szintén az ő államférfői elgondolása volt. A sors kielégítetlen kérése elvitte tőlünk Gömbös Gyulát egy nemesebb hazába, de az ő hűségese munkatársai tovább fejlesztették ezt az igazi világmenő nagy lengyelpolitikát Mussolinival és Hitlerrel.

Hitler vezér és kancellár diadalmas haditevével már nagy részben tesztált a szövetséges hatalmakkal politikai kapcsolatban álló kis államokkal. Sőt ládára kényeztetette egyik nagy

Eme jelentős világpolitikai események mellett a magyar kormány is készenléthe helyezte haderejét, hogy ezzel is felbívja a világ figyelmét a szegényteljes trianoni békeparancs végleges felszámolásának idejére. A nemzetépítő munka mellett dicső hadseregünk a tengelyhatalmakkal való egyetértésben felkészült arra, hogy birtokába vegye ismét országunk elszakított legdrágább kincsét — Erdélyt.

Erdély történelmi multja, kulturája és kimeríthetetlen gazdagsága volt mindig létfenntartó alapja a szentistváni magyar birodalomnak.

Akkor, amikor az egész világ diplomáciai és politikai köréi lázas izgalommal várják a fejlődő világpolitikai eseményeket, akkor érte Magyarországot az a nagy megtiszteltetés, hogy a hatalmas Német Birodalom feje hivatalos látogatására hívta meg Münchenbe gróf Teleki Pál miniszterelnököt és gróf Csáky István külügyminisztert, akiket a német nép nagy szeretettel és lelkesedéssel fogadott. — A müncheni tanácskozások döntötték el bizonyára az Anglia ellen indítandó hatalmas hadjáratot, Délkelet-Európa elrendezését — köztük a minket érdeklő Erdély kérdését is.

Hogy a fontos és beható tárgyalások döntéseire megérkezzünk, eldöntöttük, hogy a magyar

kérdése, hogy a döntés eredménye nyilvánosságra kerül.

A falu népe teljes erejével megkezdte nagy munkáját, a magyar róma leartatását. Egyesült erővel és összetartással folyik a gigászi munka, addig odafenn a

kormány és a magyar hadvezetőség készenléthe vája a döntés végrehajtását. Minden reményünk a két nagy államférfiúban, Hitlerben és Mussoliniban van, akik tudják és ismerik nemzeti bajainkat és kipróbált tengelybarátságunkra való hivatkozással jogos igényeink kielégítéséhez hozzá segítenek. Türelemmel várunk és reméljük: a magyar igazság megszületését!

## A járási ipartestület közgyűlése

A czellömölkli járási ipartestület múlt vasárnap délelőlt tartotta évi rendes közgyűlését az ipartestületi székház nagytermében. Az első gyűlés, amelyet június 30-ára hívott össze Kirchner Elek igazgató-mérnök, ipartestületi elnök, határozatképtelen volt és így a július 7-i közgyűlés a megjelent tagok számára való tekintet nélkül határozott a tárgysorozatra szóló kérdésekben.

Napirend előtt Kirchner Elek elnök kegyeletos szavakkal emlékeztetett meg a Kormányzó Úr Ötösméltóságát és családját ért mélyeseges gyászról, amelyben az egész járás iparosága együtt érzett a Főméltóságú családdal.

Az elnöki megállapítások után Kirchner Elek elnök bejelentette, hogy a közgyűlés összehívására azért

s biztosíthatja.

Ezután Kirchner Elek elnök ismertette a jelen történelmi idők követelményeit, amelyek egyrészt a teljes erőbedobással végzendő becsületes munkából és a bizó reménységgel, magyar öntudattal és hazaszeretettel teljesítendő katonai szolgálatból állanak, hogy szebb és jobb jövőt tudjunk biztosítani fiainknak Szent István birodalmának régi dicső fényében való visszaállítására által.

Garry Rezső ipartestületi jegyző ismertette az ipartestületi előjáróságnak évi jelentését, amely részletesen tárgyalta az ipartestület 1939. évi munkáját.

A múlt évi zárszámadás és az új évi költségvetés

javaslatát és egyhangulag jóváhagyta az ipartestület folyó évi költségvetését.

Az ipartestületi szolgálati és felelősségvizsgálat megalkotására a közgyűlés az előjáróságot utasította, majd pedig egyhangulag jóváhagyta az ipartestület által az Országos Társadalombiztosító Intézetnek adott készfizetői kezességi nyilatkozatot.

az új hárcot az angol birodalom letörésére. Mindezen pillanatban megindulhat a nagy offenzíva Anglia ellen, de a nagy elfoglaltságuk közepette a két államférfiú Mussolinival és Hitlerrel már elkészítette az új Európára békés elosztását. Szovjet-országot már visszavette Romániától Beszarábiát és növelte területét Bukovina felső részével.

nagy ünnepélyességgel Budapesten.

Húsz évi szenvedés után — békés eszközök hangoztatása mellett — epedve várta a nemzet azt az időt, amikor Erdély vissza kerül. Bizonyára az a megértő fogadtatás, amelyben Németországban részesültek a magyar államférfiak, teljes eredményt fog hozni számunkra és már csak napok, talán órák

került és így nem akarta, hogy a járási ipartestület költségvetésébe olyan tételek legyenek beállítva, amelyek Jánosháza és vidékének különvállása esetén nem folytathatnak be. Majd rámutatott az elnök azokra a nehézségekre, amelyeket az anyagbeszerzés és anyagelosztás terén le kellett küzdenie, hogy a járás iparosainak termelő munkáját a kötött anyaggazdálkodás mellett

# Az egész és osztatlan Erdélyhez csak nekünk van jogunk és senki másnak!

VI.

A románok egyszóra, egyetlen pusztalövés nélkül kifizették Beszarábiát, ott ma már az orosz az úr. Ha ez megtörténhetett, mennyire jogosabb nekünk Erdély bírása. Kétmillió ötszáz ezer magyar lakik Erdélyben, ez ezer története köt össze bennünket, ők a mi véreinkből valók, soha semmiféle erőszak, megalázás, jogfosztás, szenvedés nem alkalmas arra, hogy az erdélyi magyarságból kiverjék az egyetértő, barátságos szent érzést. Nekünk magyaroknak sokkálta több jogunk van Erdélyhez, mint az oroszoknak Beszarábiához, vagy Bukovinához. Minket ezer esztendő megszakadás nélküli láncolata köt Erdélyhez, viszont Beszarábia birtoklása az oroszok által csak időleges volt. Beszarábia hol orosz, hol török, hol meg román birtok volt. Így volt Bukovina is, mégis annyit küldöm meg, hogy az a világháború előtt sohasem volt román birtok. Mi magyarok a jobban, roszban megért, eltöltött ezer esztendő megszámlálhatatlan sok dicse és nehéz napjain keresetlő megtartottak Erdély hegyeit, völgyeit, minden kultur alkotás ami ma Erdélyben van és ami maradandó, ami Európa délkeletén a keresztény kultúra és civilizáció örökérvényességét hirdeti, az kivétel nélkül a mi magyar munkánk volt, magyar maradt az üldözöttség dacára és magyar lesz örök időkhig, mert más nem is lehet. Akkor igazságtalanság nem volt soha a földön, mint Erdély odaitélés egy félvad barbár népként, amely nép alkotásban, műveltségben Európa legutolsó népe és amely nép felemelkedni az általuk elnyomott magyar milliók lelki fiomságát nem tud soha. Mert amely népet csupán a bosszúvágy vezet, az soha sem tud felemelkedni, nem képes soha alkotni, az csak rombolni tud, lerombolja azt, amit mások építettek.

Nekünk magyaroknak nem hogy csak Erdélyhez van kizárólagos, ezer felépített jogunk, hanem arról is beszélni kell, hogy Románia magvához, Moldvához is van némi közünk. És mi magyarok, ha véletlen megszalinánk Moldvát, joggal hivatkozhatnánk arra, hogy az a multban többször tartozott Magyarországhoz, tehát kimutathatjuk, hogy Gósi joga van közünk hozzá, nem úgy, mint a románoknak Erdélyhez.

Ott kezdjük, hogy amikor a magyarok még vándoruton jártak és Moldva és Beszarábia volt egyik pryerük, ahol több évtizeden

a részben élő magyarok leg többje a moldvai csángó település.

## TÉGLAGYÁR

40.000 darab láglára körkemence, kétszobás és egyszobás lakóház, 10.000 öföldületen kitűnő földanyag, minden szükséges épülettel, teherrel

eladó.

Multjokról nincs írott emlék, de hogy magyarok voltak és azok lesznek az bizonyos. Már II. Endre arspádházi magyar király idejében ott éltek ahol ma, ahol őseink a Kárpátok medencéjébe való betelepülésük előtt szállást vettek. Történelmtől mondja, hogy II. Endre királyunk az ottani magyarság megerősítésére magyar hazából magyarokat telepített hozzájuk azzal a szándékkal, hogy magyar maradjon az egykori haza. Később vándorutjukon járó kunok keveredtek hozzájuk. Hogy ennek a ma román területnek a magyarok és kunok voltak az őslakói két híres román tudós Arnau és Jorga is elismerik, mert el kell ismerniük. A moldvai közönségnek között ma is igen sok a magyar bangzásu, magyar eredetű, har a román hatóságok évszázadok óta igyekeztek a magyar helyneveket, igyekeztek meghamisítani az ott lakó magyarok neveit is. Barmennyire is

## Jóforgalmú korcsma,

mely egyedülálló a községben, 1940. évi szeptember hó 1. ére bérbeadó.

Cím: a lap kiadóhivatalában meg tudható.

igyekeztek kiirtani a magyar vonatkozásokat, régi oklevelekből nem tudtak kitörölni, elhárították és ez okozza nekik a legtöbb gondot, mikor ezt a területet is úgy igyekeztek feltüntetni, hogy itt ők voltak az őslakói, hogy a dakoróman multnak itt is vannak gyöbrei.

Moldva történetét ha olvassuk, tudjuk meg, hogy Moldva önállósága csak a XIV. században alakult ki, az ország ezidőben is a magyar Anjouk fennhatósága alatt áll, hivatalos nyelve a magyar mellett a kisoroz, tehát rutén volt. Moldva körül megindult a bírási harc, később lengyel, azután török fennhatóság alá került. 1700 körül Oroszország bírja azon a címen, hogy ott a kisorozok vannak többségben. 1468-ban Mátyás király fennhatóságot ismerte el a moldvai vajda, 1475-ben magyarok, székelyek seregében. Moldvát tehát magyar vér is folyt bőven, viszont Erdélyt a világháború alatt betolakodtak és véres fejlel menekültek ki.

A XVI. századig a magyarokat magyar papok gondozták, ők tartották meg magyarnak a magyart. Ekor a románok a magyar papokat, mint izgatottak kiűldözték és akkor kezdődött meg a magyarság pusztítása, alóshosítás tüzellel vassal. Hátramaradt okmányok bizonyítják, hogy az üldözés megkezdésétől kétszáz év múlva is magyar volt Moldva lakosságának fele. 1831-ből származó okiratokban még mindig magyarul írták a helynevek többségét.

Itt él még a mai napig is több mint 100-150 ezer magyar, magyar papjuk, magyar iskolájuk nincsen Istennek különös csodája, hogy az üldözések dacára még mindig van ott magyar, mégpedig szép számmal.

Erdély elszakítása után az erdélyi magyarnak nem volt más útja, Bukarest, vagy más regátbelli város. Főként Bukarest, ahol a legújabb megállapítások szerint 80-100 ezer a számuk, természetesen mind átrendelt munkát végzők. Beültek körül ki az olah kocsis, az olah szolgálo, szóval a legutolsó osztály. Persze arról szó sem lehet, hogy magyarul még csak beszélhessenek nyilvánosan, így azután minden nap kevesebb lesz a számuk, így a magyar, mert nem is lehet mást gondolni. Iskola, templomról még csak nem is álmódhatnak.

Elérkezett az idő, amikor meg kell meuteni a magyarságot, százezreket kell kimenteni a zűlésből, az elnyomatásból!

Erdély 103.093 km<sup>2</sup> területet a rajta lakó 5.257.467 lakossal veszítették el, veszteségeink között a legfajobb se a magyarság teatén. Huszöt millió kullott nézünk, hogyan garázdálkodnak ott a magyarral, hogyan teszik tőkre azokat az értékeinket, melyeket ezer esztendő nehéz, vérel áztatott szenvedések aran ott létesítettünk. Néznünk kellett, hogyan forgatják ki anyagából, nyelvéből, jogából a magyart, hogyan irtották ki ott a magyar i-koikat, kulturintézményeiket, hogy vették el és osztogatták ki ott a magyar birtokokat az olah telepeseknek, hogyan kiozták meg ottmaradt iparosainkat, kereskedőinket még azért is, ha cégtablájukat magyar nyelven írták ki. Erdély erében, ásványokban, gyógyfürdőkben, gabonában, faban, élelmiszerekben és kulturált lakosságban olyan gazdag, hogy Európában nincsen párja. És ezt a kulturált országot, népet hozzacsatolták, hozzáalcolták Európa legműveltelebbe népéhez. Ez magába véve is bűnhalmazat volt a romák barátaitól. Erdély mezőgazdaságában magyar statisztika szerint 34 millió g szemes gabona, kukorica és burgonya termelt évenként. A must termes 600 ezer hektóiter volt. Erdély 2.100.000 darab szarvasmarhával, 680 ezer sertéssel, 510 ezer loval, 3 millió 500 ezer birtával került az olahok kezére. A békeszerződési okmányok szerint: 1.530.000 kath. tölgy 3.438.000 bútt, 1.825.000 kath. lenyőerdő terület sértetlenül ment olah kézbe. Bánya vidékei nagy értéket képviselnek, minden megtalálható ott, ami egy

**Tanoncul**  
középkiskolát végzett, jobb családból való, fínt felvesz lapunk könyvnyomdája

országnak szükséges, sőt pontosabb feltárás esetében kivetele is volna. Erdélyt nem hiába mondják kincses országnak, ott valóban minden kincs, kezdve a kőtől, végezve az arannyal, bőven van jelen. Nagymagyarországban kb. 210 millió korona volt a bányatermes, ebből 85 millió Erdélyre esett. Erdély sótermése kb. 2 millió g, arany és ezüst, réz és ólomércből 85 millió p, horgany-érből, egyéb-hasonló ércéből 25 millió g, vasércből 3 millió, fekete-

## Üzletnyitás!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy **CELLDŐ-MÖLKÖN** Battyhányi-utca 9. szám alatt, Koczor-féle házban

## mészáros és hentes

üzletet nyitottam. Szíves pártfogását kérem a n. é. közönségnek maradtam teljes tisztelettel:

## Milkovics Jenő

mészáros és hentes.

szénből 3 millió, barnaszénből 20 millió méterházást bányászatok ki évenként. Ezt a rengeteg ásványi kincset és az itt fel sem sorolható más mindent orozták el tőlünk a románok.

De a kincses Erdély nem csak arannyal, ezüstjével, egyéb ásványi kincseivel, terményeivel érdemelte ki nevét, hanem győgyfürrásaival is. A Gyergyói Havasokba, Ófenyvesek, bájos rétek és csobogó patakok földzött fekszik Borszék. A székelyföld természeti ritkaságai közé tartozik, mert roppan vízmedencei színdülg telve vannak győgyöző, buzogó, hatzó szénsavas szavanyvízzel. Ezt az egészségre kitűnő vizet máshol drága pénzért ivásra eladnak itt fürdenek benne. Kovászna szakadatlanul forrongó szénsavas, konyhasós fürdője a »Pokolska« is ilyen természeti csoda. Itt gyógyulnak meg a legulyosab csuszos betegek. Tasnádfürdő 600 méterrel magasabban fekszik a tengerszine fölött az Olt völgyében. A moda szerint, a természet varázsától megejtett ósmagyarok itt mutatták be egykoron áldozataikat a Hadurnak. Erdély gazd sósfürdőkben is. Bázna, Korond, Marosujvár, Vizakna, Szovata, mind értékes és győnyörű sóvizfürdők. Némelyik sósvízű olyan tömény sürtőség, hogy az uszó alig merül el benne. Ezekről a természeti kincsekről ma alig hall a világ. Magyar kézben már régen a világ leghirtebb fürdői lennének, búcsújáró helye lenne minden ország fürdővidégeinek, természetjáróinak, természettudósainak. Ugyanezt mondhatjuk Buziáról, mely a történelmi országnak egyik legszebb, legnevezetesebb kősvény és reumatfürdője volt Itt van Herkulesfürdő, ezer méternél is magasabba fenyülő feynyőregetegek, bútkövek és tölgyes-erdők.

Egy külföldi indós járt Magyarországon 1822-ben. Ez a természet-rajzó, természetrajzú...

velebb, mint 1375 erdélyi ásványvíz forrásról ad számot. Egy másik Máramarosban 234, egy harmadik pedig Sáros megyében 134 ilyen forrást nevez meg.

Reméljük elérkezett az ideje annak, hogy ismét a magyar nemzetet szolgálják egészségét Őrző, testtelket gyógyító, illjő hatalmukkal.

603 bank, illetve pénzintézet dolgozott a mai Erdélyben kb. 400 millió korona tőkével. Ezeket mind elvették, elvették, bezárták az iskolák nagyrészt, kiszórták a magy-





# Az egész és osztatlan Erdélyhez csak nekünk van jogunk és senki másnak!

VI.

A románok egyszóra, egyetlen poskalóvös nélkül kiirtotték Beszarábiát, ott ma mar az orosz az ár. Ha ez megtörténhetett, mennyire jogosabb nekünk Erdély bírása. Kétmillió ötszáz ezer magyar lakik Erdélyben, ezérv történelem kő őse bennünket, ók a mi véreinkből valók, soha semmiféle erőszak, megalázás, jogfosztás, szenvedés nem alkalmas arra, hogy az erdélyi magyarságból kiverjék az egytűv tartozás szent érzését. Nekünk magyaroknak sokkálta több jogunk van Erdélyhez, mint az oroszoknak Beszarábiához, vagy Bukovinához. Minket ezer esztendő megszakadás nélküli lanoolta két Erdélyhez, viszont Beszarábia birtoklása az oroszok által csak időleges volt. Beszarábia hol orosz, hol török, hol meg román birtok volt. Így volt Bakovina is, mégis anyyi kőlomb-méggel, hogy az a vilaghabordó előtt sohasem volt román birtok. Mi magyarok a jóban, roszbán megért, elföltött ezer esztendő megszámlálhatatlan sok dicső és nehéz napjain keresztül megtartottuk Erdély hegyeit, völgyeit, minden kultur alkotás ami ma Erdélyben van és ami maradandó, ami Európa délkeletén a keresztény kultúra és civilizáció örökkevalóságát hirdeti, az kivétel nélkül a mi magyar munkánk volt, magyar maradt az üldözöttség dacára és magyar lesz örök időnkig, mert más nem is lehet. Akkora igazságtalanság nem volt soha a földön, mint Erdély odaitélese egy félvad barbár népek, amely nép alkotásban, méltóságban Európa legutolsó népe és amely nép felemelkedni az általa elnyomott magyar milliók lelki finomnagig nem tud soha. Mert amely népet csupán a bosszúvágy vezet, az soha sem tud felemelkedni, nem képes soha alkotni, az csak rombolni tud, lerombolja azt, amit mások építettek.

Nekünk magyaroknak nem hogy csak Erdélyhez van kizárólagos, ezer felépített jogunk, hanem arról is beszélni kell, hogy Románia magvához, Moldvához is van némi közünk. És mi magyarok, ha véletlen megszámánk Moldvát, joggal hivathozhatnánk arra, hogy az a multban többiben tartomint Magyarországhoz, tehát kimenthatjuk, hogy ősi jogon van közünk hozzá, nem úgy, mint a románoknak Erdélyhez.

Ott kezdjük, hogy amikor a magyarok még vándoruton jártak és

Moldva és Beszarábia volt egyik pihenő helyük, ahol több évtizeden keresztül tartózkodtak. Moldva ma is tele van magyarral, Románia ebben a részében ősi magyar tömbje a moldvai csángó település.

## TÉGLAGYAR

40.000 darab téglára körkemenca, kétszobás és egyszobás lakóház, 10.000 öl területen kitűnő földanyag, minden szükséges épületekkel, teherrel

**Eladó.**

Multjunktól nincs írott emlék, de hogy magyarok voltak és azok lesznek az bizonyos. Már II Endre árpádházi magyar király idejében ott éltek ahol ma, ahol őseink a Kárpátok medencéjébe való beköltözésük előtt szállást vertek. Történelmünk mondja, hogy II. Endre királyunk az ottani magyarság megerősítésére magyar házból magyarokat telepített: hozzájuk azzal a szándékkal, hogy magyar maradjon az egykori haza. Később vándorutjukon járó kunok keveredtek hozzájuk. Hogy ennek a ma román területnek a magyarok és kunok voltak az őslakói két híres román tudós Arnau és Jorga is elismerik, mert el kell ismerniük. A moldvai közönségnek között ma is igen sok a magyar bangzásu, magyar eredetű, bár a román hatóságok évszázadok óta igyekeztek elfelejteni a magyar helyneveket, igyekeztek meghamisítani az ott lakó magyarok neveit is. Bármeenyire is

### Jóforgalmú

# korcsma

mely egyedülálló a községben, 1940. évi szeptember hó 1. ére

## bérbeadó.

Cím: a lap kiadóhivatalában megtudható.

igyekeztek kiirtani a magyar vonatkozásokat, régi oklevelekből nem tudták kitörölni, eltüntetni s ez okozza nekik a legtöbb gondot, mikor ezt a területet is úgy igyekeztek feltüntetni, hogy itt ők voltak az őslakók, hogy a dakóroman multnak itt is vannak gyökerei.

Moldva történetét is olvassuk, tudjuk meg, hogy Moldva önállósága csak a XIV. században alakult ki, az ország ezidőben is a magyar Anjouk fennhatósága alatt áll, hivatalos nyelve a magyar mellett a kisorosz, tehát rutén volt. Moldva körül megindult a bírási harc, később lengyel, aztán török fennhatóság alá került. 1700 körül Oroszország bírja azon a címen, hogy ott a kisoroszok vannak többségben. 1488-ban Matyas király fennhatóságát ismerte el a moldvai vajda, 1476-ban magyarok, székelyek

gyar vér is folyt bőven, viszont Erdélyért egyetlen csoponyi román nem jött ki, ha csak akkor nem, mikor a magyarábortok és véres fejfel menekültek ki

A XVI. századig a magyarokat magyar papok gondozták, ők tartották meg magyarnak a magyart. Kor a románok a magyar papokat, mint igazatókat kiűldözték és akkor kezdődött meg a magyarság pusztítása, olabosítása tűzzel vassal. Hátramaradt okmányok bizonyítják, hogy az üldözés megkezdésétől kétszáz év múlva is magyar volt Moldva lakosságának fele. 1831-ből származó okiratokban még mindig magyarul írták a helynevek többségét.

Itt él még a mai napig is több mint 100-150 ezer magyar, magyar papjuk, magyar iskolájuk nincsen. Istennek különös csodája, hogy az üldözések dacára még mindig van ott magyar, mégpedig szép számmal.

Erdély elszakítása után az erdélyi magyarnak nem volt más utja, Bukarest, vagy más regábtali város. Főként Bukarest, ahol a legújabb megállapítások szerint 80-100 ezer a számuk, természetesen mind alárendelt munkát végzők. Beöltük kerüli ki az oláh kocsis, az oláh sorsolga, szóval a legutolsó osztaly. Persze arról szó sem lehet, hogy magyarul mégcsak beszélhessenek nyilvános helyen, így azután minden nap kevesebb lesz a számuk, így a magyar, mert nem is lehet mást gondolni. Iskola, templomról még csak nem is álmodhatnak.

Elérkezett az idő, amikor meg kell menteni a magyarságot, százezreket kell kimenteni a züllesből, az eloyomatásból!

Erdély 103.093 km<sup>2</sup> területét a rajta lakó 5 257 467 lakossal vesztettük el, vesztéseink között a legfőbb seb a magyarság testén. Husz keserves esztendő kereztül kellett néznünk, hogyan garazdálkodnak ott a magyarral, hogyan teszik tőlkre azokat az értékeinket, melyeket ezer esztendő nehéz, vérrel áztatott szenvedések aran ott létesítettünk. Néznünk kellett, hogyan forgatják ki vagyonából, nyelvéből, jogaiból a magyart, hogyan irtották ki ott a magyar iskolákat, kulturintézményeinket, hogy vették el és osztogatták ki ott a magyar birtokokat az oláh telepeseknek, hogyan kizárták meg oltmaradt iparosainkat, kereskedőinket meg azért is, ha cégtablájukat magyar nyelven írták ki. Erdély ércben, ásványokban, gyógyfürdőiben, gabonában, faban, élelmiszerekben és kulturait lakosságban olyan gazdag, hogy Európában nincsen párja. És ezt a kulturalt országot, népet hozzácsatolták, hozzáancolták Európa legutolsó, letelegebb népéhez. Ez magába véve is bünhalmazat volt a románok barátaitól. Erdély mezőgazdaságában magyar statisztika szerint 84 millió q szemes gabona, kukorica és burgonya termelt évenként. A musti termés 600 ezer hektóliter volt. Erdély 2.100.000 darab szarvasmarhával, 680 ezer sertéssel, 510 ezer loval, 3 millió 500 ezer birkával került az oláhok kezére. A békeszerződés okmányok szerint 1.530.000 kath. tölgy 3.438.000 bükk, 1.825.000 kath. feyerfűző terület értetlenül ment oláh kézbe. Bánya vidékéi nagy értéket képviselnek, minden megtalálható ott, ami egy

## Tanoncul

őzépiskolát végzett, jól családból való fiatal felvevő

**lapunk**

országnak szükséges, ezt pontosabb feltáras esetében kivitele is volna. Erdélyt nem hiába mondják kincsesországnak, ott valóban minden kincs, kezdve a kőtől, végezve az arannyal, bőven van jelen. Nagymagyarországban kb. 210 millió korona volt a bányatermés, ebből 85 millió Erdélyre esett. Erdély szőtermése kb. 2 millió q, arany és ezüst, réz és ólomérből 85 millió p, horganyérből, egyébben hasonló érből 25 millió q, vasérből 3 millió, fekete-

## Üzletnyitás!

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy **CELLDŐ-MÜLKÖN** Battyhányl-utca 9. szám alatt, Koczor-féle házban

## mészáros és hentes

üzletet nyitottam. Szíves pártfogását kérem a n. é. közönségnek maradtam teljes tisztelettel:

## Milkovics Jenő

mészáros és hentes.

szénből 3 millió, barnaszénből 20 millió métermázsát bányásztak ki évenként. Ezt a rengeteg ásványi kincset és itt fel sem sorolható más mindent oroztak el tőlünk a románok.

De a kincses Erdély nem csak aranyával, ezüstjével, egyéb ásványi kincseivel, terményeivel érdemelte ki nevét, hanem gyógyforrásaival is. A Gyergyói Havasokba, Ófenyvesek, bájos rétek és csobogó patakok között fekszik Borszek. A székelyföld természeti ritkaságai közé tartozik, mert roppant vízmedencéi szinülig telve vannak gyöngyöző, buzogó, hatzó szénsavas savanyúvízzel. Ezt az egészségre kitűnő vizet máshol drága pénzért ivásra eladták, itt fürdenek benne. Kovászna szakadatlannal forrongó szénsavas, konyhasós fürdője a Pokolska is ilyen természeti csoda. Itt gyógyulnak meg a leg súlyosabb csuszos betegek. Tasnádfürdő 600 méterrel magasabban fekszik a tengerszint fölött az Ót völgyében. A monda szerint, a természet varázslóit megejtett ómagyarak itt mutatják meg egykoron áldozataikat a Hadurnak. Erdély gazdag sófürdőkben is. Bázna, Korond, Marosujvár, Vizakna, Szováta, mindegyik értékes és gyönyörű sósvízfürdő. Némelyik sósvízű olyan tömény sürtőség, hogy az uszó alig merül el benne. Ezekről a természeti kincsekről ma alig hall a világ. Magyar kézben már régen a világ leghíresebb fürdői lennének, búcsújáró helye lenne minden ország fürdőjeinek, természetjáróinak, természetudósainak. Ugyanezt mondhatjuk Buziásról, mely a történelmi országunk egyik legszebb, legnevezetesebb kőszvény és reumafürdője volt. Itt van Herkulesfürdő, eser méterrel is magasabba felelyülő feyerfűzregeteg, bükktöcsök és tölgye-

Egy külföldi tudós járt Magyarországon 1882-ben. Ez a természet-tudós, természetimádó barátunk bejárta egész Erdélyt és nem kevesebb, mint 1375 erdélyi ásványvíz forrásról ad számot. Egy másik Máramarosban 234, egy harmadik pedig Sáros megyében 134 ilyen forrást nevez meg.

Reméljük elérkezett az ideje annak, hogy ismét a magyar nemzetet szolgálják egészséget őrző, testtelket gyógyító, illító hatalmukkal.

603 bank, illetve pénzintézet dolgozott a mai Erdélyben kb. 400 millió korona tőkével. Ezeket mind elvették, elvették, bezárták az iskolák nagyrészét. kiszörték a magya-

rokat a hivatalokból, még a nyugdíjot is elűtötték a magyarokat. Ez még nem volt elég, belelőzték azzal, hogy kiállításra szántak a magyarokat, Szent Bertalan éjszakáról beszélgettek az utóbbi időben és ha a magyar kormány fel nem lépett volna az ismert eréllyel, a beígért kiállítás: okvetlen megkezdtek volna.

A bukaresti Universal csak néhány nappal ezelőtt erősen kirohant amit azt, hogy visszakövetelték Erdélyt. Azt mondja az Universal, hogy manuk a magyarok is elismerték, hogy Erdély lakosságának nagytöbbsége román. Magyarország soha sem vont a kétségbe, hogy Erdély területén a román nép többségben van, bár nagytöbbségről nem lehet szó, hiszen az összalakosságnak csak 55 százaléka esik az ő javukra, a saját maguk által megtartott népszámlálási adatok szerint mi nem kutajuk, hogy ez az 55 %, os többség hogyan jött létre, aki ismeri a román fordításokat, meg van a véleménye arról a többségről is.

A dákoróman elméletet, mint komolytalant már régen visszautasította a történelem, megállapítást nyert, hogy a mai oláh nép nem származott a vitéz ókori dákoktól. A román és a római két külön fogalom. De még ha el is fogadnák bizonyos határig a közöttük lévő rokonságot, sem rómaiakra, sem románra a mai Erdély területén nem lehet kiskanizni azóta, hogy Dácia, mint római tartomány 251-ben megszűnt, egészen 1220-ig. Kéz-eszleandei nem tudott semmiféle forrás és kutfó arról, hogy az egykori Dáciában a mai Erdélyben nyomra lett volna akár románok, akár pedig románok. Legelőször II. Endre király 1222-ben kiadott Diploma Andreanumban tesz említést rólok. Az okirat csupán a Bodza folyó közti keskeny sávon és a vártörvényi szorosban említi őket.

Rogén mázsolasz származású nagyváradi kanonok 1241—42-ben a tájárás idején keresztül-kasul járta Erdélyt. »Siralmas Krónikájában mindenről és mindenféle népekről pontosan beszámolt, csak épen románokról, vagy románokról nem beszélt. Epen a-tatárjárás lett a fordulóponthoz Erdély néprajzi fejlődésében. Az ország megfogyatkozott lakosságának pótlására a magyar királyok kezdték elősegíteni az erdélyi románok bevándorlását, ami ettől kezdve évszázadokon keresztül folytatódott.

1265-ben jelennek meg az Oláhok északra, 1328-ban már Biharban is feltűnnek. Máramarosban a XIII. század végén huzakodnak fel a szerbiai Ibar folyó mellékéről. A mohácsi vész idején már Erdély lakosságának negyedrésze román illetve oláh. A XVI. és XVII. században még nagyobb tömegekben özönlenek hozzánk ide jártak nekünk az oláh vadászok a török sarkai és súlyos adóterhek elől. Az 1686. évi fogarasi országgyűlés megparancsolta a Kár-

ságának már a fele román.

A vajdaságok u. n. fanarióta korszakáról a görög és más idegen urak zsarnokságáról maga Aricesku írja, hogy a fanarióták falansága kényszerítte a parasztot, hogy vagy az erdőbe vonuljon, vagy pedig tömegesen vándoroljon ki a Kárpáton túra, vagyis Magyarországra. A beözönlés utolsó nagy hullama a török hódoltság megszűnése után volt, amikor az elnéptelenedett Bánságba úgy dúdaltak a románok, hogy a bécsi császári udvar már óvintézkedéseket tett ellentük.

A magyar faj tatárral, törökkel szemben védte magát, védte Európát. E történelmi hivatása rettentő vesztésközlőket követelt tőle, állandó élet-halálharcában elnéptelenedett az ország. A Kárpáteken túlról pedig jöttek kiszakmányolt és menedéket kereső hontalan bujdosok, akik bebecsátásért könyörögtek. A magyar nép nagylelkű vendégszeretetével új otthonot adott határain belül a jövevényeknek, megadta nekik az állampolgárságot, megadta ugyanazukat a jogokat, mint aminőket a magyarok élveztek, nyújtott számukra társadalmi felemelkedést, boldogulást, előmenetelt, kultúrát, idővel egyre gyarapodó hatalmat és szerepet.

Nem csoda, ha most az Universal 55 százalékos többségről beszél, hivalkodik Erdélyben. Ez azonban nem az ő böskeségük, nekünk van jogunk, hogy öntudattal állapítsuk meg, milyen nagylelkű, milyen vendégszerető és menynyire adakozó volt a magyarság, amelynek határai között így fejlődhetet és izmosodhatott az idegen jövevény népfaj.

Viszont ha ezeketán Bukarest még román jogokról beszél és úgy emlegeti a földünk elrabolt ezeréves Erdélyt, mint olyan területet, amelyhez joga van, sőt történelmi joga van, csak azt válaszolhatjuk, hogy a történelem és a történelem formáló erői hatalmasabb minden politikai cselekvésnél és erőszakosan megvont határokkal. A történelem pedig könyörtelenül szolgált igazságot.

Az igazság napjának hajnalán üzenjük Bukarestnek, legyen esendben és ne lázadjon az igazság és az ezeréves magyar jogok érvényesülésének láttán.

Csoknyay József.

### Aki kézírását beküldi

Zsombók Zoltán írónak, érdekes grafológiai kidolgozást kap önmagáról, jelleméről, tehetségéről, vagy másról, akinek a kézírását beküldi. Ebből az írásból nyert terveire, ötleteire és tanácsot kap leki és üzleti tanácsot. Beküldés határideje: június 10. A kézírásokat részletes levélben fejti ki mindenkinék lehetőségek, és a megoldások módjait olyan ügyekre, tervekre, ötletre és kérdésekre, melyek természetesen és emberileg elérhetőek.

A rádióból is ismert írni tanácsai-ok azonnal hasznát veheti. Egy ilyen grafológiai kidolgozás a modern írásfejtés tudományos eredménye és elveti a babonák korából megmaradt jövedőlése frazíisait.

A válasz díjját Ön szabja meg; természetesen itt öszeg postabélyeg-kezelés és címzett bélyeges válaszboríték melléklend.

Cím: Zsombók Zoltán, Budapest, 62. Postafiók 46.

# HIREK

## Köszönetnyilvánítás a kemenesaljai evangélikus egyházmegyének

Mint a múlt heti számunkban is közöltük, a kemenesaljai evangélmegye Péter és Pál napján Mersevátton tartott közgyűlése Koltai Vidos Dániel egyházmegyei felügyelő javaslatára táviratban fejezte ki mély részvételt vitéz nagybányai Horthy Miklós kormányzóknak a leánya elhunya alkalmából. A táviratra az egyházmegye vezetősége a következő választ kapta a kabinetiroda útján:

3900/1940.

A Kormányzó Ur ő Felméltósága a leánya elhunya alkalmából a Kemenesaljai Evangélikus Egyházmegye közgyűlése nevében kifejezett jóleső részvételt őszinte köszönetét nyilvánítani méltóztatik.

Budapest, 1940 július hó 3-án.

AMBRÓZY állami titkár a kabinet főnökhelyettese

Uj osztálymérnök Cellódömölk. Az üzletvezetőség Tóth Béla cellódömölki osztálymérnök tisztelettel Bártfai Miklós mérnököt nevezte ki az osztálymérnökség vezetőjévé.

Lux máv. igazgató Cellódömölk. Lux máv. igazgató, kormányfőtáncos több más máv. igazgató kíséretében csütörtökön délután Budapestről sinaton Székesfehérvárra át Cellódömölkre érkezett, ahol hivatalos látogatást tett az állomásfőnökségen és a fűtőháznál. Lux igazgató kíséretével pénteken reggel sinaton Tapolca felé utazott.

Cim és jellegadóományozás. A kormányzó a pénzügyminiszter előterjesztésére Simon József volt cellódömölki lakosnak, aki jelenleg Szegeden állampénztári főtanácsos, az állampénztári igazgatói címet és jellegét adományozta.

Vasúti áthelyezések. A szombat-hegyi üzletvezetőség Tóth Béla cellódömölki osztálymérnököt Szombat-hegyre az n.v. II. osztályába helyezte

perug Olló Bobará lett áthelyezve.

Pénzügyi áthelyezések. Győri István I. o. pénzügyi vizgató Cellódömölk. Budapestre a központi vámvivatalhoz, Kertész Miklós II. o. vizgató Budapestre a cellódömölki pénzügyi szakaszhoz helyezték.

Öngyilkos legény. Kozma Béla 28 éves kemenesszentpéteri legény csütörtökön a Rábától délre egy 12 es floberttel szívenlőtte magát. Nyomban meghalt. A flobert ravaszára zsinogot kötött, abba akasztotta bele lábát és úgy kötötte el a fejvert. Bacsulevelet hagyott hátra, amelyben azt írja, hogy azért vált meg az életétől, mert édesapjával állandó viszályban volt.

**Anyarozsot,**  
körhögarat és minden más  
**gyógyóvénny**  
a legmagasabb naptáron  
vázáról  
**DR. MIKLÓS**  
gyógyóvénny nagykereskedés  
**BUDAPEST**  
V., Vilmos császár ut 6. Tel: 380-577.

Elhunyt vasutas. Bérésy Sándor nyug. máv. segédiszt szordán ete 7 órakor 64 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Pénteken délután 4 órakor temették a temető kápolnájából nagy résztét mellett. Hat gyermeke, három menyé, három unokaja és kiterjedt rokonsága gyászolja.

Cserkész-táborozás. A cellódömölki Kapatárán cserkészcsapat már közel hete a zalamegyei Szentantalfán táboroz. A fiúk a hír szerint a legjobb kondícióban vannak. A cserkész csapat hátán érkeznek vissza nyári nagytáborozásukról.

Halálkozás. Horváth Ilona, Pozsonyi Pál cellódömölki máv. általst hivese július 5-én 45 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Vasárnap délután 4 órakor temették a temető kápolnájából nagy résztét mellett. Ferje, két gyermeke és kiterjedt rokonsága gyászolja.

Járásunk közegészségügye az elmúlt hónapban általában kedvezőnek mondható. Bárnyhimlő fellépet Cellódömölk. Nagyisimonnyban. Roncsoló torokklub Kemeneshagyészen. Járányos agy és gerincvelőhártyalob Dukán. Nyílt gümöcker Cellódömölki, Magyargencs, Vónöck és Kemenesmagasiban.

Nyári Utitára. A nyár hónapjaiban valóságos szállóige az olvasóközönség körében az a könyvsorozat, amelyet Nyári Utitárs követ meg az a Palladis. A Nyári Utitárs a tiszta iradalom válogatott gyöngyét hozza, amelyek a legkényvesebb igényeket is kielégítik, de vonzó és érdekes tartalmakkal a legzölésőbb körkört is meghódítják. Most került könyvecskére a sorozatban Clariasa F. Csanna regénye, a »Leiterek barca», amely izgalmas történet keretében a lélek mélyégeit tárja fel és Elia Inagaki Szugimoto »A szamurájok lánya» című bővés színekkel megirt erotikus regénye, amelyet július közepén Pearl Buck »Az édes anyaföld» Nobel díjas szerzőjének »Sárga emberek» című kistévet követ, hogy a sorozatot Gwen Brstow lángoló romantikától fűtött regénye, a »Forró nyár» zárja le. Ezek az értékes, nagy terjedelmű kötetek, aminők kaphatók, most 145 pengőért kerülnek forgalomba.

**Eladó ingatlanok.**  
Cellódömölk. országgyűlésben és vidéken 1, 2, 3 szobás, kertes, bérbeadásra is jóvelmes családiházak, kisebb nagyobb földterületeken fekvő, nagyhozamú, bérházak, üzletházak, gazdaszolgáltatók. — Az ingatlanok részben újak, adómentesek, könnyűszerrel kiúszhatók, terhek átvethetők. FAKS kölcsönös üjtelepi házak. Kisebb-nagyobb birtokok, földterületek, szőlők, gyümölcsösök, házfelyek lanyagosan megkönyítlet kiúszással vehetők. Tessék bizalommal hozzáfordulni.

**Csoknyay József**  
ny. Máv. műszaki tisztviselő.

**UJTELEPEN** adómentes  
roletás ablakokkal,  
FAKS kölc önnel lakásos  
t e r h e l t 2 x 1  
őleplített, délfekvésű, verandás, kertes  
ház eladó.

pálokön túlról bejött és Tóvis környékén letelepült főnöknek, hogy az utasokat vendéglő fogadják, mivel őket is vendéglő fogadta az ország. Így történt, hogy a XVII. század végén Erdély 500 ezer főnyi lakos-

